

tomto lístku, rekursní soud vzal však za zjištěno, že majitel žalované firmy Josef B. osobně objednal od žalobkyně uvedené zboží a po ujednání obchodu poukázal svého disponenta, by objednáací lístek podepsal jeho jménem. Za těchto okolností tvoří předložený lístek objednáací dostatečný listinný průkaz o tom, že došlo k objednávce, na základě které je žalováno, a je tím dána sporná náležitost § 87 a) j. n. Poslední věta tohoto § nepřichází v úvahu vzhledem k zjištění, že žalovaný uzavřel obchod, na lístku vyznačený, osobně a ne zmocněncem, a že stvrdil písemně ujednání tím způsobem, že přikázal svému zřízenci, by jako podpis připojil jméno jeho. Zjištěním tímto nerozhoduje se ovšem ve věci hlavní, a bude na žalované firmě, by meritorní své námitky, uvedené v revisním rekursu, vznesla znova v hlavním sporu. O průvodní moci objednáacího listu ve smyslu § 294 c. ř. s. nebylo prozatím uvažováno, ježto šlo jediné o zjištění, zdali jí prokázána byla sporná náležitost § 87 a) j. n. a zda je příslušný procesní soud.

Čís. 1638.

Sudiště dle § 99 j. n. může se dovolávat jen osoba, bydlící v tuzemsku, ať ostatně jest tuzemcem či cizozemcem.

(Rozh. ze dne 25. dubna 1922, R I 475/22.)

Žalobce, tuzemec bydlící v cizině, byl úředníkem filiálky žalované vídeňské banky v Londýně a domáhal se na žalované platu u obchodního soudu v Praze, opřev místní příslušnost o ustanovení § 99 j. n., ježto má žalovaná v Praze protokolovaný závod. Námitce místní nepřislušnosti soud první stolice nevyhověl. Důvody: Jest nesporno, že jak žalobce, tak i žalovaná strana mají bydliště, pokud se týče sídlo v cizozemsku, totiž jednak v Londýně a jednak ve Vídni a že žalovaná banka má svůj odbočný závod v Praze. Tím dány jsou veškeré předpoklady pro místní příslušnost dovolaného soudu ve smyslu § 99 j. n., okolnost, že i žalobce má své sídlo v cizozemsku, jest nerozhodnou, poněvadž citovaný § 99 j. n. o bydlišti žalobcově se nezmiňuje, a jest proto lhostejno, zda žalobce má bydliště v tuzemsku či v cizozemsku. Rekursní soud vyhověl námitce místní nepřislušnosti a odmítl žalobu. Důvody: Sudiště jmění pojata bylo do zákona proto, by zájmy tuzemských oprávněných oproti dlužníkům, v cizině bydlícím, chráněny byly a by v tuzemsku bydlícím oprávněným vymáhání jejich práva proti povinovaným, v cizině bydlícím, ulehčeno bylo tak, aby tuzemský žalobce nebyl nucen před cizozemským soudem svého práva se domáhati. Z toho následuje, že úmysl a vůle zákona jest, by ustanovení § 99 j. n. neplatila v těch případech, kde obě strany bydlí v cizozemsku, neboť tato okolnost vylučovala by dosažení účelu sledovaného § 99 j. n., usnadnění vymáhání práva v tuzemsku bydlícímu věřiteli proti dlužníku v cizině bydlícímu. Tak tomu jest v tomto případě. Žalobce i žalovaná bydlí v cizině a tato skutečnost vylučuje, dle toho co předesláno, by žalobce příslušnost dovolaného soudu opíral o ustanovení § 99 j. n., v jehož doslovu náhled žalobcův ohledně příslušnosti dovolaného soudu opory nemá.

Nc j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y :

Dle § 99 j. n. lze na osoby, které nemají bydliště v tuzemsku, podati žaloby pro majetkové nároky v území, kde tento zákon platí, u každého soudu, v jehož obvodě jest majetek těchto osob nebo předmět, žalobou vymáhaný. Toto všeobecné znění § 99 j. n. mohlo by ovšem sváděti k názoru, hájenému částečně v literatuře (srv. Neumannův komentář, 3. vyd., svazek I. str. 266 a díla uvedená tamže v poznámce 2), že může se dovolávati sudiště jmění nejen žalobce, bydlící v tuzemsku, nýbrž i žalobce, který má své bydliště v cizozemsku, kdyžť zákon v té příčině nerozlišuje. Výstižně avšak a ve shodě s dosavadní judikaturou rekursní soud vyložil a z motivů zákona vyvodil, že nerozhoduje pouhý doslov zákona, nýbrž že dlužno hleděti též k zákonodárcovu úmyslu (§ 6 obč. zák.) a k účelu, jehož mělo býti dosaženo stanovením sudiště jmění dle § 99 j. n. Účelem tím bylo, jak správně vytkl soud rekursní, chrániti zájmy t u z e m s k ý c h o p r á v ě n ý c h proti dlužníkům, bydlícím v cizozemsku, a umožniti tuzemským věřitelům snažší vymáhání jejich práv proti povinným, majícím bydliště v cizině, tak aby tuzemský žalobce nebyl nucen domáhati se svého práva před soudem cizozemským. Při tom nezáleží ovšem na tom, je-li žalobce zdejším státním příslušníkem či občanem cizího státu, poněvadž má býti chráněn každý věřitel, který má v t u z e m s k u s v é b y d l i š t ě (§ 33 obč. zák.). V tom smyslu jest rozuměti též vývodům těch spisovatelů, kteří vykládají, že u sudiště jmění může býti žalován cizinec jak žalobcem tuzemským, tak i žalobcem cizozemským (Pantůček: Organisaace a příslušnost soudní str. 305; Horten, Jurisdiktionsnorm str. 167: »Der Kläger muss nicht Inländer sein«; Fürst, Jurisdiktionsnorm str. 210: »Der Gerichtsstand gilt sowohl für klagende Inländer, als auch für klagende Ausländer«; Wilmovsky-Levy, Zivilprozessordnung für das Deutsche Reich § 24 (23): »... gilt zu Gunsten nich bloss klagender Inländer, sondern auch klagender Ausländer«.) Názor, že může u tuzemského sudiště jmění žalovati osobu, bydlící v cizozemsku, též žalobce, který má taktéž své bydliště v cizozemsku, vedl by k nemožným důsledkům, vytčeným v rekursu žalované. Tato poukázala právem k tomu, že v tom případě byl by každý soud, v jehož obvodě by měl žalovaný, bydlící v cizozemsku, nějaký majetek, přístupným všem cizincům z celého světa bez ohledu na jejich bydliště a na místo, kde vznikl sporný nárok a kde má závazek býti splněn, což zajisté nebylo zákonem zamýšleno, vedlo by k četným nepřístojnostem a nesrovnalostem jak po stránce formální, tak i věcné, a mohlo by míti v zápětí i různé zápletky mezinárodní. S toho právního hlediska nelze ovšem za rozhodnou pokládati okolnost, že žalobce jest československým státním příslušníkem. Nemá své bydliště v tuzemsku a proto nemůže se proti žalované, jejíž sídlo jest rovněž mimo oblast československé republiky, dovolávati sudiště jmění dle § 99 j. n., zvláště když schází veškerý vztah sporných stran k tuzemsku. Vývody dovolacího rekursu nejsou tudíž s to, by vyvrátily důvody, příčiněné k usnesení soudu rekursního, nejvyšší soud nemá příčiny, by se odchýlil od dosavadní judikatury, a proto nebylo vyhověno dovolacímu rekursu.

Čís. 1639.

Obvodová úřadovna Státního pozemkového úřadu jest oprávněna ku stížnosti, byl-li dohodou vlastníka zabraného statku přepuštěn do vlast-